

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 491/2011-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody... vo veci jeho žiadosti o zahľadanie disciplinárnych trestov vedenej pod sp. zn. ÚVTS 87-1/21-2008, vo veci návrhu na umiestenie odsúdeného na oddiel s bezpečnostným režimom vedenej pod sp. zn. ÚVTS-21/08 a vo veci návrhu na zmenu diferenciacnej skupiny odsúdeného z „B“ do „C“, ako aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 S 41/2010 a jeho uznesením z 9. júna 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. septembra 2011 doručená sťažnosť J. Š., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody... (ďalej len „ústav“) vo veci jeho žiadosti o zahľadanie disciplinárnych trestov vedenej pod sp. zn. ÚVTS 87-1/21-2008, vo veci návrhu na umiestenie odsúdeného na oddiel s bezpečnostným režimom vedenej pod sp. zn. ÚVTS-21/08 a vo veci návrhu na zmenu diferenciačnej skupiny odsúdeného z „B“ do „C“, ako aj porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 a čl. 2 ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 S 41/2010 a jeho uznesením z 9. júna 2011.

K porušovaniu sťažovateľom označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru postupom ústavu dochádza podľa jeho názoru „v odmietaní právomoci vo veci konať a vydať riadne rozhodnutia so všetkými formálnymi a obsahovými náležitosťami podľa zákona, pričom vec(i) vybavované ÚVTOS skončili len pri neformálnom oznámení v dôsledku ktorého nemohlo byť konanie riadne ukončené právoplatným rozhodnutím ako individuálnym správnym aktom“. Podľa sťažovateľa ústav v jeho veciach „bez akejkoľvek faktickej či zákonnej prekážky nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom, teda Spr. por. a zákonom o VTOS...“.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru namietaným uznesením krajského súdu sťažovateľ uvádza, že toto uznesenie *„je vecne nesprávne a tým protiústavné. KS nesprávne právne posúdil subsidiaritu správneho poriadku zák. č. 71/1967 Zb... zakotvenú v ust. § 1 a zákonu o VTOS č. 475/05 Z. z. v dôsledku čoho vyvodil nesprávne závery a zasiahol tak v rozpore s procesným právom do podstaty a zmyslu práva na súdnu ochranu, spravodlivý súdny proces a práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy a čl. 6 ods. 1 EDLP.*

Protiústavnosť postupu KS Trnava... spočíva aj v procesnej vade kedy KS v príkrom rozpore s § 250t ods. 8 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 144 ods. 2 veta posledná OSP nedoručil vyjadrenie odporcu navrhovateľovi k zaujatiu stanoviska, čím došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti a negatívne zásahu do práva vyjadriť s ku všetkým vykonaným dôkazom v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy ako aj negatívne diskriminácii v rozpore s čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy, resp. s lex specialis čl. 47 ods. 3 ústavy v neprospech sťažovateľa...

Na základe uvedeného mám zato, že závery KS sú vecne nesprávne, predčasné a tým je napadnuté uznesenie protiústavné, arbitrárne a z ústavného hľadiska neudržateľné a neospravedlňiteľné...“.

Sťažovateľ sa domáha, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že namietaným postupom krajského súdu a jeho uznesením z 9. júna 2011 došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 a čl. 2 ods. 2 ústavy, zruší označené uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že *„protiústavným postupom, resp. nečinnosťou“* ústavu «v konaniach o žiadosti o zahľadanie disciplinárnych trestov pod č. ÚVTOS 87-1/21-2008, o návrhu na umiestnenie odsúdeného na oddiel s bezpečnostným režimom pod č. ÚVTOS-21/08 a o návrhu zmeny diferenciačnej skupiny odsúdeného z „B“ do „C“ bez spisovej značky» došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zakázal ústavu pokračovať v porušovaní týchto práv a prikázal mu v uvedených veciach *„bezodkladne konať bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote rozhodnúť“*. Sťažovateľ tiež žiada, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné

zadosťučinenie v sume 2 000 € a zaviazal ústav a krajský súd, aby mu ho spoločne a nerozdielne zaplatili v lehote dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti nálezu. Sťažovateľ sa tiež domáha úhrady „*všetkých prípadných trov konania...*“.

Pre prípad, že ústavný súd sťažnosť neodmietne pri predbežnom prerokovaní, sťažovateľ tiež žiada, aby mu bol ustanovený právny zástupca na konanie pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nečinnosťou ústavu

Sťažovateľ v prvom rade namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nečinnosťou ústavu vo veci

a) jeho žiadosti o zahľadanie disciplinárnych trestov vedenej pod sp. zn. ÚVTS 87-1/21-2008,

b) jeho návrhu na umiestnenie odsúdeného na oddiel s bezpečnostným režimom vedeného pod sp. zn. ÚVTS-21/08 a

c) návrhu na zmenu diferenciačnej skupiny odsúdeného z „B“ do „C“ (spolu ďalej aj „namietané veci“).

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť.

Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Ústav má v namietaných veciach nepochybne postavenie orgánu verejnej správy, t. j. sťažovateľ mal právo domáhať sa proti nečinnosti ústavu v týchto veciach návrhom (žalobou) podľa § 250t ods. 1 OSP (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 a čl. 2 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 S 41/2010 a jeho uznesením z 9. júna 2011

Sťažovateľ tiež namieta, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 S 41/2010 a jeho uznesením z 9. júna 2011 došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 a čl. 2 ods. 2 ústavy.

V súvislosti s touto časťou sťažnosti sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú, pričom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci (v danom prípade krajského súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných

dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd zároveň vychádzal zo skutočnosti, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto v súlade so svojou ustálenou judikatúrou nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Vychádzajúc z uvedených východísk ústavný súd preskúmal namietané uznesenie krajského súdu, v ktorého úvodnej časti v súvislosti s vymedzením predmetu konania krajský súd najmä uviedol:

«Návrhom postúpeným súdu dňa 12. 7. 2010 sa navrhovateľ domáhal postupom podľa Štvrtej hlavy Piatej časti O. s. p. uloženia povinnosti odporcovi konať a nariadiť výkon rozhodnutí o povinnosti nahradiť trovy výkonu disciplinárneho trestu v konania vedených pod sp. zn. 381551/2-2008 a sp. zn. 381551/3-2008.

Ďalším návrhom vo veci došlým súdu dňa 29. 7. 2010 žiadal, aby súd uložil odporcovi konať a rozhodnúť vo veci návrhu na umiestnenie odsúdeného na oddiel s bezpečnostným režimom sp. zn. ÚVTOS-21/08, v konaní o zmene diferenciačnej skupiny z „B“ na „C“ (bez uvedenia príslušnej spisovej značky) a o zahľadení disciplinárneho odsúdenia (bez uvedenia príslušnej spisovej značky). Všetky návrhy odôvodnil tým, že bez

riadneho. konania správneho orgánu, výsledkom ktorého by malo byť vydanie rozhodnutia v zmysle Správneho poriadku, nemôže realizovať svoje zákonné práva účastníka správneho konania na ochranu svojich záujmov.

Podaním došlým súdu dňa 9. 12. 2010 vzal návrh v časti o uloženia povinnosti odporcovi konať a nariadiť výkon rozhodnutí o povinnosti nahradiť trovy výkonu disciplinárneho trestu v konania vedených pod sp. zn. 381551/2-2008 a sp. zn. 381551/3-2008 späť, preto súd uznesením zo dňa 10. 2. 2011 konanie v tejto časti zastavil.»

V nadväzujúcej časti odôvodnenia namietaného uznesenia krajský súd poukázal na vyjadrenie odporcu (ústavu), ktorý «*k návrhu uviedol, že v zmysle § 100 ods. 1 zák. č. 475/2005 sa na žiadne z vyššie uvedených konaní nevzťahuje procesná úprava Správneho poriadku.*

Vo veci žiadosti o zahľadanie disciplinárneho odsúdenia odporca reagoval písomnou odpoveďou, nakoľko zákon nestanovuje povinnosť rozhodnúť. Zákonnosť tohto postupu je predmetom súdneho prieskumu v konaní vedenom na KS v Trnave pod sp. zn. 14 S/92/2010 a NS SR pod sp. zn. 2 Sžnč. 7/2010.

Postup vo veci umiestnenia do Oddielu s bezpečnostným režimom sa spravuje § 81 zák. č. 475/2005 Z. z., na rozhodovanie sa nevzťahuje Správny poriadok, súvisiace úkony sú evidované na osobitnom tlačive.

Vo veci zmeny diferenciacnej skupiny z „B“ do „C“ ústav postupuje v zmysle § 14 vyhl. MS SR č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody, v zmysle ktorej o zmene diferenciacnej skupiny rozhoduje komisia na základe hodnotenia plnenia programu zaobchádzania vypracovaného pedagógom ústavu. Vo veci odpovedi k tejto žiadosti koná NS SR pod sp. zn. 2 Sžnč 7/2010.»

V nadväznosti na uvedené krajský súd poukázal na svoje zistenia z evidencie svojich vlastných spisov, z ktorých vyplýva, že *„Odpoveď k žiadosti o zahľadanie disciplinárnych trestov pod č. ÚVTOS 87-1/21-08 zo dňa 23. 7. 2008 je predmetom súdneho konania 14 S/92/2010, ktoré nie je právoplatne skončené. Zároveň sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti konať v danej veci aj návrhom pod sp. zn. 14 S/2/2011, návrh bol ako nedôvodný zamietnutý s poukazom na to, že odporca postupoval tak, ako to považoval za zákonné,*

správnosť jeho postupuje predmetom súdneho prieskumu“, a následne po citácii na vec sa vzťahujúcich právnych noriem [§ 250t OSP, § 4 ods. 1, § 81, § 100 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 475/2005 Z. z.“), § 14 a § 26 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z. ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „vyhláška“)], v relevantnej časti odôvodnenia namietaného uznesenia uviedol:

«V tomto súdnom konaní navrhovateľ postupom podľa Štvrtej hlavy Piatej časti O. s. p. žiadal, aby súd uložil odporcovi konať, čím mal na mysli vydať rozhodnutie v zmysle správneho poriadku v troch konaniach, pričom v každom z týchto konaní mal za preukázanú nezákonnú; nečinnosť orgánu verejnej správy v zmysle ustanovenia § 250t ods. 1 O. s. p. Vymedzenie pojmu nezákonná nečinnosť vychádza z protipólu pojmu aktívneho cieleného konania ako zákonného atribútu verejnej správy. Rozumie sa ním také protiprávne konanie orgánov verejnej správy, ktoré je porušením zákonom uloženou povinnosťou aktívne konať, najmä vydať rozhodnutie či uskutočniť iný úkon v zákonom stanovenej prípadne inej lehote.

Navrhovateľ nepreukázal zákonným spôsobom, že by odporca ako orgán verejnej správy (ústav, pozn.) bol nečinný, čo je podmienka pre uloženie povinnosti postupom v zmysle § 250t O. s. p. Medzi navrhovateľom a odporcom je zásadný rozpor v tom, čo považujú za postup správneho orgánu v zmysle zákona. Podľa názoru navrhovateľa jediným dostatočným výsledkom akéhokoľvek rozhodovania odporcu by bolo vydanie rozhodnutia obsahujúceho všetky náležitosti v zmysle Správneho poriadku. Odporca zotrváva na stanovisku že jeho postup bol v súlade so zákonnou úpravou zák. č. 475/2005 Z. z., ktorý obsahuje autonómnou právnou úpravou konania orgánu verejnej správy, nie je možné vychádzať z princípu subsidiarity Správneho poriadku.

Krajský súd sa stotožnil s vyššie uvedenými závermi odporcu na tom základe, že ak zákon 475/2005 Z. z. v ust. § 100 výslovne určuje tri druhy konaní, na ktoré sa vzťahuje procesná úprava Správneho poriadku, a contrario na ostatné druhy konania a rozhodovania v nich vydané sa Správny poriadok nevzťahuje, čo však nič nemení na povinnosti správneho orgánu rozhodnúť postupom a formou v zmysle osobitnej právnej úpravy, ktorou je v danom prípade tak zákon č. 475/2005 Z. z. ako aj vyhl. MS SR č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody.

V konaní týkajúcom sa žiadosti o uloženie povinnosti vydať rozhodnutia v zmysle Správneho poriadku vo veci zahľadenie disciplinárnych trestov (č. 87-1/21-08) súd návrh na konanie proti nečinnosti nepovažuje za dôvodný, nakoľko je preukázané, že správny orgán postupoval v zmysle zákona 475/2005 Z. z. Predmetom ďalších súdnych konaní je spochybnenie zákonnosti tohto postupu a povinnosti správneho orgánu vydať rozhodnutie v danej veci v zmysle Správneho poriadku. V týchto konaniach odporca poskytuje potrebnú súčinnosť súdom. Nie je preto žiaden dôvod kvalifikovať jeho konanie ako nečinnosť. Nakoľko však o v podstate totožnom návrhu súd rozhodol v konaní 14 S/2/2011 uznesením zo dňa 24. 3. 2011, súd v tejto časti konanie zastavil pre prekážku veci rozhodnutej (§ 250t ods. 8 O. s. p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 104 ods. 1 O. s. p.)

V časti kde navrhovateľ žiadal uloženie povinnosti konať, t. j. vydať rozhodnutie v zmysle Správneho poriadku, vo veci návrhu na umiestnenie do oddielu s bezpečnostným režimom zo dňa 9. 9. 2008, súd s poukazom na autonómnosť právnej úpravy konania a stanovenie postupu v zmysle § 81 zák. č. 475/2005 Z. z. návrh považuje za nedôvodný.

V časti kde navrhovateľ žiadal uloženie povinnosti konať, t. j. vydať rozhodnutie v zmysle Správneho poriadku vo veci zmeny diferenciacnej skupiny z „B“ do „C“, súd rovnako s poukazom na autonómnosť právnej úpravy konania a stanovenie postupu v zmysle zák. č. 475/2005 Z. z., § 14 a § 26 vyhl. č. 368/2008 Z. z. návrh považuje za nedôvodný.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia...»

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd v súvislosti s argumentáciou sťažovateľa obsiahnutou v sťažnosti považoval za potrebné poukázať na podstatu a účel konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ktorú možno vyvodiť predovšetkým z ustanovenia § 250t ods. 1 OSP prvej vety a spočíva v možnosti účastníkov konania pred orgánom verejnej moci domáhať sa prostredníctvom žaloby odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy (žalovaného), ktorý vo veci nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom, pričom týmto odstránením nečinnosti orgánu verejnej správy sa vytvoria predpoklady aj na odstránenie právnej neistoty účastníkov tohto konania, ktorej dlhodobé

a neprimerané pretrvávanie spravidla naznačuje, že dochádza k porušovaniu ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Úloha súdu v tomto konaní spočíva v povinnosti preskúmať na základe žaloby, či je dotknutý orgán verejnej správy (žalovaný) v napadnutom konaní skutočne nečinný, resp. či nekoná bez vážneho, t. j. právne relevantného a akceptovateľného dôvodu, a na tomto základe rozhodnúť buď tak, že dotknutému orgánu verejnej správy uznesením uloží, aby v primeranej lehote vo veci rozhodol, alebo ak dospeje k záveru, že žaloba je nedôvodná alebo neprípustná, žalobu uznesením zamietne (m. m. IV. ÚS 389/2011).

Podľa názoru ústavného súdu si krajský súd v danom prípade ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom splnil svoju úlohu vyplývajúcu mu z ustanovení štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku upravujúcej konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, keďže na základe žaloby sťažovateľa preskúmal, či je žalovaný (ústav) v predmetných veciach skutočne nečinný, a dospel k záverom, v zmysle ktorých

- vo veci žiadosti sťažovateľa o zahľadanie disciplinárnych trestov vedenej pod sp. zn. ÚVTS 87-1/21-2008 po zistení, že o zákonnosti postupu ústavu sa rozhoduje v iných súdnych konaniach, konanie zastavil,

- vo veci jeho návrhu na umiestnenie odsúdeného na oddiel s bezpečnostným režimom vedenej pod sp. zn. ÚVTS-21/08 a vo veci jeho návrhu na zmenu diferenciačnej skupiny odsúdeného z „B“ do „C“ po zistení, že v týchto veciach ústav postupoval podľa špeciálnej právnej úpravy (lex specialis) obsiahnutej v § 81 zákona č. 475/2005 Z. z. a § 14 a § 26 vyhlášky, ktorá má v danom prípade podľa názoru krajského súdu aplikačnú prednosť pred uplatnením všeobecnej právnej úpravy (lex generalis) obsiahnutej v Správnom poriadku, návrhy sťažovateľa vyhodnotil ako nedôvodné, a preto ich zamietol.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v danom prípade ústavne konformným spôsobom vyhodnotil vzťah lex specialis (zákon č. 475/2005 Z. z. a vyhláška) a lex generalis (Správny poriadok), pričom jeho právne závery nemožno považovať za arbitrárne a ani za zjavne neodôvodnené, a preto namietaným uznesením nemohlo dôjsť k porušeniu

základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy ani jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažovateľ tvrdí, že k nemu došlo procesnou vadou krajského súdu, ktorý *„v príkrom rozpore s § 250t ods. 8 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 144 ods. 2 veta posledná OSP nedoručil vyjadrenie odporcu navrhovateľovi k zaujatiu stanoviska, čím došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti a negatívne do zásahu do práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy...“*.

V nadväznosti na túto námietku sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že krajský súd postupoval v danom prípade podľa § 250t ods. 3 prvej vety OSP („Orgán verejnej správy, proti ktorému návrh smeruje, je povinný bezodkladne po doručení návrhu predložiť súdu vyjadrenie k návrhu a príslušný spis.“) a tiež podľa § 250e druhej vety OSP („Predseda senátu môže nariadiť žalovanému, aby sa k obsahu žaloby vyjadril...“), ktoré sa aplikujú na konanie o žalobách proti nečinnosti orgánov verejnej správy, pričom v zmysle § 250t ods. 4 prvej vety OSP súd o takomto návrhu „... rozhodne bez pojednávania uznesením“. Z uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku možno vyvodiť, že v tomto type konania pred súdom zákon (Občiansky súdny poriadok) neustanovuje povinnosť vo veci konajúceho súdu doručiť vyjadrenie odporcu (v danom prípade ústavu) navrhovateľovi (v danom prípade sťažovateľovi) na zaujatie stanoviska, čo sťažovateľ považuje za porušenie zásady kontradiktórnosti konania a zároveň tiež porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v zmysle ktorej postup všeobecného súdu v súlade s platným a účinným zákonom nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00). Vo vzťahu k uvedenému ústavný súd navyše poznamenáva, že zmysel zákonom ustanovenej povinnosti súdu vyžiadať si k rozhodnutiu vyjadrenie odporcu a príslušný spis smeruje práve k zabezpečeniu kontradiktórnosti konania, pretože umožňuje príslušnému súdu konfrontovať tvrdenia navrhovateľa obsiahnuté v jeho návrhu so stanoviskom odporcu a obsahom príslušného administratívneho

spisu. Za daných okolností sa preto ústavný súd nemôže stotožniť s tvrdením sťažovateľa, že došlo k „procesnej vade krajského súdu“, naopak zastáva názor, že v danom prípade bol postup krajského súdu ústavne konformný, a preto ním nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Navyše, ústavný súd poznamenáva, že v správnom súdnictve sa princíp kontradiktórnosti konania uplatňuje v obmedzenej miere.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa s ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2011